

Michael Bijnens

Cinderella

ROMAN

Uitgeverij Atlas Contact
Amsterdam/Antwerpen

Cinderella

Op de wisselvallige namiddag waarop ik samen met mijn moeder een bordeel ging overnemen, stond zij op haar drie jack russells te vloeken. Onze aanstaande zakenpartner en financier, een klein, schriel en kaal ventje dat zichzelf Dwa-ze Danny liet noemen, zou ons die middag een dik uur laten zitten. De zelfverklaarde zot had misschien meer dan een half miljoen op zijn bankrekening, en al waren mijn moeder en ik voor onze aanstaande onderneming van elke afzonderlijke cent van dat geld afhankelijk, afijn, patroon of geen patroon, hij zou het verdomme niet moeten avonturieren om de vijf botten te laat te komen.

Mijn moeder was zich langs geen kanten bewust van Danny's uitblijven en bleef naar Gucci, Prada en Paco Rabanne – want zo heetten die mormels – schreeuwen alsof haar leven alleen daar nog van afhing. In haar getier school de hoop dat die eindeloos in het rond sjezende beesten zichzelf zonder weerstand zouden laten opsluiten in het rommelkot dat mijn moeder in die dagen haar huis noemde, een goedkope en walmende stal die god weet welke gek ooit had neergepoot op een vergunningsloze verkaveling in de restanten van een halfslachtig bos in een deelgemeente van Sint-Gillis-Waas.

Na dik drie kwartier was het haar pas gelukt. De boosaardige beesten zaten achter slot en grendel, al was mijn moeder vergeten dat haar pak sigaretten en haar allumeur en haar gsm

en haar geld nog steeds op de salontafel lagen. Dus riep zij direct: ‘Michael, Michael, mijn gerief ligt nog binnen, houd die honden tegen.’

En terwijl zij op de tonen van haar eigen geblaf en gegrommel het vet dat zich in al die jaren rond haar kont had verzameld door de kier van de vliegendeur op de veranda probeerde te duwen, stond ik met een schup in mijn handen te wachten tot de beesten het riskeerden tussen haar benen te glijpen.

Te laat.

Gucci, de oudste van de drie mormels, de moeder-overste van haar eigen stamboom, de rattenkoningin die zich generatie na generatie door haar eigen nakomelingen had laten bevruchten, schoot als eerste tussen de benen van mijn moeder door, waarop zijzelf rechtsomkeer maakte en bijna struikelde over de schup in mijn handen. De vliegendeur vloog open en ook de andere beesten vochten zich nu een weg terug naar buiten.

‘Gucci, Gucci! Maak dat gij terug binnen zijt!’

Het was haar luidste kreet tot dusver. Het stuk bos tussen mijn moeders barak en de dichtstbijzijnde autostrade leek te zijn opgeschrikt. Langs alle kanten fladderde en ritselde er iets. De andere twee honden waren Gucci ondertussen gevolgd. Ze hadden geen enkele bestemming, geen konijn om op te jagen, geen hol om in te kruipen, en toch spurten ze opnieuw verbeterd en onvermoeibaar in het rond.

Hier waren wij opnieuw minstens een kwartier zoet mee. Ik zette mij neer op een blok brandhout en stak een sigaret op, uit het pak van mijn moeder, zij smoorde er toch zestig per dag.

‘Maak dat gij hier zijt. Subiet gaat gij wat meemaken!’

Tegen een van die honden, gelukkig niet tegen mij. Dat durfde ze al jaren niet meer.

Mijn moeder draaide rond in de pirouettes van een gehandicapte balletdanseres. De manier waarop zij met haar armen zwaaide, kon niet anders dan zeer doen aan haar gewrichten. Haar stem klonk gelijk het gekraak van een sopraan met een chronisch gezwel in haar keel. Alles aan haar was continu overspannen, de show van haar leven had geen begin en geen einde. Een van de belangrijkste redenen dat zij mij had gebaard was om haar toeschouwer te zijn.

‘Gij moet die honden in slaap laten doen,’ zei ik.

‘Michael, houd gij alstublieft efkes uw bakkes.’ Zij deed moeite om dat in een vriendelijk timbre te zeggen door de woorden te rekken, maar slaagde daar nauwelijks in.

‘Die beesten zijn hondsdol en psychotisch,’ zei ik.

En jawel, toen ze voorbijrenden, bleef de lucht zo in hun bek hangen dat ze leken te grijnzen gelijk waanzinnige clowns die geflankeerd werden door cartooneske strepen modder en kwijl. Mijn moeder begon nog feller te schreeuwen. Het venijn van haar stem breidde zich uit naar de rest van haar lijf. Haar bewegingen waren verwoed en weinig natuurlijk.

‘Geef mij een sigaret.’

De eerste sigaret die ik haar gaf, moest zij niet hebben. Ik was op het pak gaan zitten en er zat een scheurtje in het papier.

‘Volgens mij heeft Danny zich naar een andere wereld gezopen,’ zei ik. ‘Die notaris staat daar nu al een uur op ons te wachten.’

‘Dat hij wacht. Ik ben al heel mijn leven aan ’t wachten.’

‘En weet gij zelf nog waarop?’

Aan haar gezicht te zien wist zij dat niet.

‘Hebt gij vuur?’

‘Neen.’

‘Hoe, gij hebt geen vuur?’

‘Ik heb geen vuur.’

‘Waar hebt gij die sigaret dan mee aangestoken?’

‘Dat weet ik niet meer.’

‘Ik moet nu vuur hebben.’

‘Ik heb geen vuur.’

‘Ik moet nu vuur hebben.’

‘Ik zeg toch dat ik dat niet heb.’

‘Ga dan naar binnen! Ga dat pakken!’

‘Ga zelf es naar binnen.’

‘Ik moet nu godverdomme, nu onmiddellijk vuur hebben!’

En als om haar zenuwen te ontwijken liep ik het tuinhuis in om naar een oude aansteker te zoeken. Natuurlijk had ik op voorhand kunnen weten dat in dat tuinhuis geen aanstekers lagen, maar laten we het erop houden dat ik nooit echt thuis was in de praktische wereld. Zeker in panieksituaties als deze. Al was in het bijzijn van mijn moeder zo goed als alles reden tot stress en paniek. Of het nu ging om een aansteker, het eten van diezelfde avond of een paar honderd euro, het minste gebrek, de geringste behoefte die niet direct ingewilligd kon worden, bestendigde de crisis waarin zij leefde. Haar hele bestaan was een noodsituatie. Elke slok lucht die zij terug uit haar lijf wist te persen was een alarmsignaal.

Gelukkig had ik de stress ondertussen leren verdragen.

Zij had de adrenaline nodig om op haar poten te blijven staan. Was zij niet overspannen, dan viel zij flauw of bloedde zij leeg gelijk een inwendig orgaan na een schotwond.

Na enige tijd had ik zelf opnieuw een sigaret nodig. Ik kroop uit het tuinhuis en liep terug naar het kapblok. Zij stond blijkbaar gewoon weer te roken en terwijl ik haar aankeek, bedacht ik hoe dat roken in de grond een soort rituele kracht leek te bezitten. Het deed haar een paar seconden ontspannen aan de gang der zaken, het onophoudelijke geraas van de loop der dingen die mislopen, het maakte haar voor even los van de lucht die haar omgaf en omsloot.

‘Gevonden?’ vroeg ik.

‘Er zat nog een allumeur in dat pak. Gij hebt dat gewoon niet gezien.’

Ik stak zelf ook een sigaret op.

‘Ik ben blij,’ zei ze. Met de uitgeblazen rook ging het ventiel van haar gemoed eindelijk weer open en volgde verzuchting. Ik haalde adem en voelde mijn spieren langzaam ontspannen en zweeg. Ook door mijn aderen begon voorzichtig verheugenis te stromen. Het was een belangrijke dag. Zo’n dag waarop een deel van uw leven in gang schiet waarvan gij later durft te beweren dat het een nieuw begin was geweest.

‘Ik heb al die jaren dan toch niet voor niets zwarte sneeuw moeten zien,’ zei mijn moeder, ‘vandaag gaat dat veranderen. Ik heb gisteren nog mijn kaarten gelegd. De toekomst ligt niet. De toekomst kan ook niet liegen. Vanaf nu zal het alleen maar beter gaan. Gedaan met die stress. Eindelijk heb ik gekregen wat ik al die tijd al verdiend heb.’

Toen Dwaze Danny eindelijk in zijn Mercedes E220 kwam aanrijden, zaten de honden weer gewoon binnen. Uiteindelijk kostte het niet meer dan anderhalve sigaret en wat geduld om dat voor elkaar te krijgen. Als gij daar niet op staat te roe-

pen, dan is op den duur het jolijt er voor die beesten ook weer vanaf. Gucci, Prada en Paco Rabanne liepen gelijk vanzelf terug naar binnen om daar dan maar op een kussen te pissen of in een zetel te schijten.

Dwaze Danny had voor de gelegenheid zijn zondagse kostuum aangetrokken. Doordeweeks liep hij rond in sportoutfits van het soort dat ook door Marokkaanse straatvoetballers in Borgerhout werd gedragen. Het horloge rond zijn linkerpols leek van opzichtig goud en moet stukken van mensen hebben gekost.

‘Zijn wij niet te laat?’ vroeg ik.

‘Ik heb die mens gebeld, die staat daar vanavond nog als het moet.’

Dwaze Danny was nog maar sinds een half jaar terug in het land. Het half miljoen op zijn conto had hij onlangs verdiend aan de verkoop van een hotel dat hij jarenlang had uitgebaat aan de Costa del Sol. De dag nadat een lokale politieagent na een vijfdaags vip-arrangement in dat hotel een Roemeense gezelschapsdame had toegetakeld met de scherven van een spiegel die hij kort daarvoor bij het dansen per ongeluk in duizend-en-een stukken gestampt had, belde Dwaze Danny zijn advocaat om een constructie te bedenken waarmee het hotel officieel failliet kon worden verklaard en keerde hij terug naar ons land.

‘Hoe is het met uw moeder?’

Het was mijn moeder die het hem vroeg.

‘Zwijg mij d’r van, de laatste keer dat ik naar het gasthuis geweest ben, deed die alsof zij in coma lag. Waar al die doktoren bij stonden. En dat alleen maar om mij een kloot af te draaien.’

‘Zit er niet mee in, geef die vrouw straks een papier en wat potloden om te kleuren en te tekenen en dan doet die terug gewoon.’

De moeder van Dwaze Danny had zich, voor zij door haar eigen zoon op een ongelukkige ochtend in elkaar was geslagen, het gros van haar tijd onledig gehouden met het schilderen en boetseren van kinderen, bijwijlen ook bloemen en dieren. De paar mensen die haar kenden, zeiden weleens: ‘Moe Moe, dat is een kunstenares.’

Dwaze Danny slaakte een diepe zucht, stak een sigaret op en startte de motor.

‘Michael, draag goed zorg voor dat wijf hier. Ik meen het, dat is de belangrijkste vrouw in uw leven. Uw moeder, dat is niet alleen uw oorsprong, maar ook uw bestemming. Ik hoop dat die van mij mij ooit nog ziet staan en dat zij zich niet voor de rest van haar leven achter verfpotten verstoppt.’

Notaris Nouwkens stond een pak frieten te eten terwijl hij tegen het motordeksel van zijn Porsche stond geleund. Het regende. Zonder het zelf te beseffen had hij een klodder mayonaise over zijn linkerbeen geplengd die zich vanwege de regen over zijn ganse broek had verspreid.

‘Ik dacht dat u binnen zou wachten,’ zei Dwaze Danny.

‘U zou de sleutels meenemen, meneer Deddens.’

De Dwaas begon in zijn zakken te woelen.

‘Allez kom, ik zal wel zien of wij langs die keuken vanachter naar binnen kunnen,’ zei mijn moeder. Dwaze Danny liep haar opgelucht achterna.

Ik bleef bij de notaris staan en keek rond. Boven de ingang hing een verregende neonreclame die een van cocktailglazen

vergezeldde fles champagne moest voorstellen. De glasfabrikant had er alles aan gedaan om een aantal bruisende spetters in het licht te vervatten, maar jammer genoeg hadden de lampen al een jaar niet meer geschenen, en aangezien de naam ondertussen onder het vuil was bedolven, was die nu zo goed als onleesbaar. De Cinderella bevond zich pal op een kruispunt tussen twee met lintbebouwing vervuilde steenwegen die toevallig de Lijkveldestraat en de Nieuwgeborenenlaan heetten. Achter het frituur aan de overkant waren met enige inspanning de roetzwarte restanten van een kerktoeren zichtbaar. In een straal van twintig kilometer werden wij omringd door talloze verkavelingen, gelijkaardige kruispuntgemeenten, kleine eenmanszaken en bvba's, gaande van nachtwinkels, over broodjeszaken tot garages en aannemersbedrijven.

Ik maakte notaris Nouwkens erop attent dat er mayonaise aan zijn broek hing. Zonder een woord te zeggen liep hij naar de achterkant van het pand. Vervolgens zag ik hem onhandig over het poortje kruipen waar Dwaze Danny en mijn moeder ook juist overheen waren geklauterd. Ik merkte bij mezelf dat ik dringend moest pissen. Toch wachtte ik tot de deur opening. Aangezien er in dit deel van de wereld geen deugden bestonden, was mijn geduld vooral een overlevingsinstinct. Iemand moest de kalmte bewaren.

'Awel, Iris,' want zo heette de vrouw die mij had gebaard, 'zet maar al direct een fles cava op die toog. Hebben wij dat niet godverdomme verdiend na al die misère en colère in ons leven?' De trots in Dwaze Danny's woorden was groter dan de kracht van zijn stembanden.

Iris Vandamme deed links van de toog alle lichten aan en duwde daarbij per ongeluk op een paar knoppen waardoor

de geluidsinstallatie aansprong en een tot in de derde graad gekopieerde houseplaat door de bar schalde. Notaris Nouwkens verschoot zo hard dat de broekspijp die van de mayonaise bespaard was gebleven nu onder de cava terecht kwam.

Dwaze Danny en notaris Nouwkens zaten rond een bronzen zeemeermin die tot in de eeuwigheid een glazen plaat op haar borsten moest dulden en die dienstdeed als salontafel. Ik zocht in een van de kasten naar een fles whisky en liet mijn ogen wennen aan het duister. De Cinderella was een scheet groot, al het aanwezige licht kwam uit gedimde spots en nergens was er een oppervlak dat licht reflecteerde, zelfs de spiegels achter de strippaal konden die moeite niet opbrengen.

‘Hoe gaan we dat hier aanpakken?’ vroeg Dwaze Danny.

‘U moet hier gewoon even tekenen.’

‘Michael, kom es zien of dat allemaal klopt.’

Zij stond in de deuropening die de zaak met de keuken verbond nasi goreng op te scheppen uit een plasticen bak die zij net een halve minuut in de microgolf had gestoken. Een mens is opgebouwd uit voedsel en liefde. Hopelijk stond de kwaliteit van het ene niet garant voor die van het andere.

De documenten die notaris Nouwkens bij zich had, waren warrig geschreven, maar bevatten op het eerste gezicht geen verdoken clausules. Ik las het hele contract nog een keer door en knikte. Nadat Dwaze Danny het document had ondertekend, staken wij alle drie gelijktijdig een sigaret op. De officiële prijs van het bordeel had ik daarnet in het overnamecontract zien staan. Er stond 55 000 euro op dat papier. In elk van de drie enveloppen die Dwaze Danny uit zijn binnenzakken moest frummelen zat echter precies 25 000 euro en dat konden wij weten, want de notaris nam de tijd en de moeite om

de pakken zwart geld twee keer luidop en met zichtbaar genoeg te tellen.

‘De rest is voor hem,’ lispelde Danny.

‘Over wie hebt gij het?’ vroeg ik.

‘De vorige eigenaar.’

‘Zat die niet in de bak?’ vroeg mijn moeder.

‘Ik hoop het,’ zei notaris Nouwkens en hij stond op en vertrok.

Inwijding

De details van mijn moeders inwijding in het heiligste en oudste beroep van de mensheid kreeg ik voor het eerst te horen nadat wij een keer op het lichtzinnige idee waren gekomen om het feest van ons maagschap te gaan vieren in een discotheek in een deelgemeente van Lier. Ik kan mij niet herinneren dat mijn moeder mij ooit op tijd is komen ophalen van school en het heeft zeker tot mijn vijftiende geduurd voor iemand mij vertelde dat ik iedere dag mijn tanden moest poetsen, maar ondanks al dat lijden genoot ik reeds op vroege leeftijd het voorrecht samen met mijn verwekster in discotheken en bars en bordelen te mogen verwijlen.

In dit geval ging het om een weinig luxueus etablissement voor het meest gemiddelde en toch zonderlinge deel van onze soort, de een met een bierbuik, de ander met een permanent die door de mode alweer was verboden, een alcoholprobleem hier, een mislukte tv-carrière daar, op de dansvloer kleine zelfstandigen zwengelend tussen fraude en faillissement, aan de toog voetballers met een gescheurde meniscus en daartussenin alleenstaande moeders op zoek naar een vent om hun volgende maand huur te betalen.

Ieder weekend stond mijn moeder in dergelijke danszalen tot diep in de weinig verlichting biedende ochtend met haar armen rond haar ruggengraat te zwengelen gelijk een dragqueenversie van een Indische godheid, haar bakkes volgespo-

ten met haarlak om de schmink een paar uur extra te gunnen. Pillen en poeder had zij nergens voor nodig, het enige dat zij van haar omstanders vroeg was met rust te worden gelaten. Haar persoonlijke zone was heilig en elke vent die het aandurfde de wolken van zweet rond haar lichaam binnen te dringen werd terstond verbannen. Bij alle portiers van Brabant en omstreken had zij naam en faam opgebouwd als ‘het grootste laweit van dezen tijd’ en hier en daar zelfs als ‘de Rambo onder de vrouwen’.

Nieuwkomers die dat hele verhaal nog niet kenden, werden er zonder pardon op gewezen en moesten het in een aantal gevallen zelfs persoonlijk en tot diep in hun kloten ontgelden. ‘Tegen Iris, dat is tegen ons,’ grapte een van de buitenwippers terwijl ik moeite deed om te ontsnappen aan de geur van taurine en pis die zijn adem mij opdrong. Gelukkig was zoals zo vaak in mijn leven mijn moeder zowel aanleiding tot het probleem als de oplossing ervan. Gelijk een furie op amfetaminen kwam zij op mij afgestormd en daarbij plaatste zij zich gelukkigerwijs pal tussen mij en de tocht uit de bek van de portier die zo vol van haar was.

Een lichaamsbeschrijving komt hier misschien niet ongelegen. Iris Vandamme was geblondeerd en had een lengte van één meter zestig. Voor zover ik weet had zij – ondanks de anderhalve liter cola die zij dagelijks dronk – al haar tanden nog. Haar glimlach was doorleefd, maar volledig. Aan de kwaliteit van haar huid was duidelijk merkbaar dat zij onophoudelijk rookte. Af en toe smeerde zij producten op het verweerde vel, maar dat deed zij dan weer niet consequent genoeg opdat het resultaat van die moeite zichtbaar zou zijn. Haar kledingstijl was goedkoop en was sinds het begin van de jaren negentig

blijven steken bij de modes die dan hun opwachting maakten in het uitgaansmilieu. Iris Vandamme had twee tatoeages: een Keltisch schakelpatroon rond haar triceps, en een boven haar bilnaad, al moet daarbij gezegd dat zij indertijd geen geld had om die laatste tatoeage volledig te laten opvullen, waardoor hij alleen uit contouren bestond. Onder dat lijnenspel had zij een grote vierkante kont die ik vroeger vaak heb gezien als zij in haar eigen vuil lag te baden. Haar vagina was geschoren en bevatte sinds kort een piercing net boven haar klit. Tijdens een saunabezoek dat een van haar toenmalige mannen voor zijn nieuwe gezin organiseerde, had mijn moeder het nodig gevonden de plaatsing van dat ding uitvoerig aan mij te beschrijven. Vanavond droeg zij een jurk die van plastic leek en leren botten die haar tien centimeter extra cachet moesten geven. De schmink op haar gezicht was vochtig geworden, maar zat nog steeds op zijn plaats.

‘Die zot gezien daarjuist?’

‘Gij vraagt mij in deze discotheek of ik een zot heb gezien?’

‘Die met dat visnetje.’

‘Welk visnetje?’

‘Awel, die met dat mottig visnetje over zijn tetten. De haren kwamen daar langs alle kanten tussendoor gekropen.’

‘Gij bedoelt een onderlijfke.’

‘Afijn, soit, doet er niet toe. Goesting om op die zijn kop te pissen had ik. Zo’n ambetant ventje.’

‘Heeft hij ergens aangezeten?’

‘Hij had het moeten durven. Nee, dat hing rond mij gelijk een vieze, vuile, vettige mot en maar zagen over zijn klein mannen en dat die een goei moeder missen en dat hij mij mee naar Tenerife wilt pakken omdat hij daar een appartement heeft gekocht.’

‘Klinkt als een droom.’

‘Hij mag alleen in Tenerife gaan zitten. Ik ben dan misschien een hoer, maar niet vanavond en zeker niet voor zo’n magere vangst. Afijn, mager.’

En terwijl mijn moeder naar een van de portiers wenkte om teken te geven dat de man in het visnetje, die haar vanavond na maandenlange observatie wellicht voor het eerst had durven aanklampen, uit de weg moest worden geruimd, installeerden wij ons aan een kopie van een kopie van een Grieks zuilencomplex dat de ontwijde gedaante van een toog had aangenomen, en aldaar bestelden wij nog twee Bacardi’s met cola. Mijn moeder was duidelijk in haar element, maar dat was zij om zeven uur ’s ochtends als de laatste kots werd opgeruimd, de lijken werden geborgen en de bloedende harten werden gestelpt ongetwijfeld nog steeds. Zij zat even in haar eigen te lachen en keek mij vervolgens aan alsof zij in haar kop een lamp had zien branden.

‘Dat was van hieruit trouwens dat Lola en Linda mij hebben meegepakt naar dat hoerenkot op de Bisschoppenhoflaan. Dat was hier dat ik die nacht een feestje kwam bouwen, zonder te beseffen dat iemand mij nog geen uur later voor tweehonderd euro zou beffen.’

Mijn beurt om te lachen, om het feit dat die laatste zin van haar rijmde natuurlijk. Lola en Linda waren destijds haar twee beste vriendinnen. Twee vrouwen die in hetzelfde soort appartement woonden als zij, met dezelfde goedkope tapis-plain op de vloer en dezelfde tweedehands auto’s voor de deur, die ze van hun leven niet afbetaald kregen, omdat ze vergeefs op de alimentatie van de verdwenen vaders van hun hyperkinetische kinderen zaten te wachten.

‘Weet gij nog, Michael, die twee zotte dozen? Ik vraag mij af of ze nog leven, die Lola en Linda. Maar in ieder geval, ik stond hier te gaan en te geven en ineens sleuren die mij met twee helemaal naar die parking om mij daar in een taxi te duwen. Verrassing, verrassing, zei die een en dan ook die ander, maar voor mij was dat meer een kidnapping dan een verrassing. Amai, nu dat ik hier zit komt dat allemaal terug. Al die avonturen die ik heb moeten verduren.’

Ik had gelachen om haar rijmelarij. En nu liet zij zich gaan.

Mijn moeder nam een pauze en in die pauze kwam ik op een idee.

‘Ik heb een idee,’ zei ik dan ook. ‘Moeder, ik heb geen goesting om te dansen en gij wordt hier toch alleen maar lastiggevallen. Wij pakken uw auto en wij rijden daar gewoon naartoe.’

‘Waarnaartoe?’

‘Awel, naar dat appartement.’

Mijn moeder zei aanvankelijk niks en zocht naar manieren om mij duidelijk te maken dat zij de toedracht achter mijn vraag niet volledig begreep.

‘Gij zijt zot,’ zei ze.

‘Ik wil weten hoe gij een hoer zijt geworden.’

‘Ik heb altijd gedacht dat gij vies waart van die details.’

‘Vroeger misschien. Nu niet meer.’

‘Ik vind het maar raar.’

‘Gij weet toch dat al die verhalen die ik schrijf, dat sommige daarvan over u gaan.’

‘Natuurlijk gaan die over mij. Gij zoudt beter eens beginnen aan mijn biografie of hoe noemen ze dat, met wat ik heb meegemaakt komt gij in alle gazetten.’

Drie kwartier later parkeerde mijn moeder de Volkswagen cabrio waar zij al jaren mee rondbolde, en die ouder dan ik was, halverwege de Bisschoppenhoflaan in de richting van Wijnegem. Het plasticen zeil dat dienstdeed als dak was op verschillende plaatsen gescheurd en om de automatische mechaniek waarmee dat dak kon worden gesloten te repareren had mijn moeder in die periode geen geld. Wij reden dus midden in de nacht met onze haren in de miezerige Belgische wind naar het toneel van een van de sleutelscènes in mijn moeders leven. De man met zijn visnetje hadden wij op de parking naast zijn auto zien liggen. Hij lag daar een lied over vogels en valleien en verdoken vriendschap te zingen. Het klonk niet bepaald vrolijk.

‘Amai, dat is hier veranderd. In den tijd was daar een kebabzaak.’

Ik keek rond en kon in het duister alleen maar kleurloze appartementsblokken ontwaren die bedoeld leken voor alleenstaande moeders met kinderen en gepensioneerden die hun laatste huis hadden verkocht om hun karig pensioen aan te vullen.

‘Daar op de hoek, maar ja, niet moeilijk dat dat failliet is gegaan. Als gij daar ging eten, dan waart gij de volgende dag gegarandeerd ziek of moest gij tot diep in de ochtend met uw bakkes boven uw toilet blijven hangen. Wij moesten dat tegen onze klanten blijven herhalen. *Eerst seks en dan pas shoarma*. Gij wilt dat niet meemaken dat zo’n vent met zijn vetkwabben over uw lijf ligt te schuren om eerst zijn zaad tussen uw benen te pompen en dan het vuil in zijn buik in uw bakkes te kotsen. Om van die looksaus nog maar te zwijgen. Afijn, we zijn er, hier is ’t.’

Mijn moeder bekeek zichzelf in de achteruitkijkspiegel en herstelde met een stift het rood op haar hoekige lippen en depte met een papieren zakdoek de zweetdruppels van haar gezicht. Zij hees zichzelf op haar hakken als waren het stelten. Haar sacocoe was versleten en paste niet bij de rest van haar uitdossing. Zaterdagnacht, het centrum van de stad hing zo goed als ondersteboven, maar hier was het betrekkelijk kalm. Af en toe kwam er iemand voorbijgereden tegen honderd per uur. Lawaai zonder gezicht.

‘Er brandt nog licht,’ zei mijn moeder.

Ik slikte mijn adem in en liep achter haar aan. De sleutels maakten blinkbaar nog gewoon deel uit van haar collectie, want aanbellen deed zij niet. Het behangpapier in de gang was donker en oud en er stonden tientallen potten met vetplanten en cactussen en het rook zoals verwacht naar bejaarden.

‘Godverdomme mijn voeten. Met dat eelt, na een paar uur is dat precies of daar geen bloed niet meer doorkomt.’ Zij stopte en begon haar leren botten los te ritsen en stond daar vervolgens op die trap in het holst van de nacht in haar voeten te knijpen.

Het tweede verdiep.

Ik klopte op de deur.

Een zwartharige vrouw met lange, plastieken nagels en een scherpe neus waarrond overmatig veel schmink zat verzameld sloeg de deur open alsof zij ons met haar verschijning wilde verblinden. En in de effectiviteit van die aanval had zij blinkbaar het volste vertrouwen, want zij keek niet wantrouwig en was geenszins verbaasd.

‘Listen, honey. I don’t know what you paid that woman tonight, but if you want me to join, that’ll be a hundred and

fifty on top. What kind of action is it you want?” Haar accent was Amerikaanser dan in menig cinemazaal en haar kledij was zwart en zat veel te strak rond het blauw dooraderde vlees dat geen andere mogelijkheid zag dan over de randen naar adem te happen.

‘My mother, she used to work here,’ zei ik.

‘Indertijd met Lola en Linda, do you know them?’ vroeg mijn moeder.

‘Dat is al een jaar dat ik die niet meer gezien heb,’ zei de Amerikaanse, die blijkbaar ooit de moeite had genomen om zich een van de dialecten van mijn moedertaal eigen te maken. ‘Die twee zijn gevluucht omdat ze de competitie niet aankonden. Have a seat. I’ll make you pay for the drinks.’

De adrenalinestoten die op dat moment door mijn aderen joegen, vertelden mij dat ik die nacht weinig zou slapen. Mijn moeder ging zonder aarzelen naar binnen, installeerde zich in de leren hoeksalon in de living en begon achteloos voor zichzelf een glas in te schenken.

De televisie stond afgesteld op Discovery Channel, de ganse nacht werden gedramatiseerde reconstructies van moordzaken, verdwijningen en verkrachtingen uitgezonden. De acteurs waren zodanig gefilmd dat hun gelaatskenmerken volledig onherkenbaar bleven. Ze kregen geen tekst.

‘Look at this, I just launched myself,’ zei de vrouw. Haar borsten leken grote hoeveelheden helium te bevatten, maar over opstijgen had zij het niet. Onder de doorlopende uitzendingen van gereconstrueerde moordzaken, verdwijningen en verkrachtingen hadden ze bij dat televisiestation een roze, knipperende balk gestoken waarop de kijker thuis berichtjes kon plaatsen. *Crime Chat*.

‘Borderline, is that your real name?’

Ik had de naam in een van de chatvensters zien staan.

‘Evangeline Borderline. I’ll let you figure out all by yourself what part of that name is real and what part is not. Nice to meet you.’

Alleen al vanwege de manier waarop zij naar mij knipoogde, durfde ik daar niet echt om te lachen. De situaties waarin mijn moeder mij deed belanden waren als verhalen geschreven door bezopen psychoten. Niemand wist ooit hoe het afliep.

‘En, al iets binnen?’ vroeg mijn moeder. Het gemak waarmee zij het gesprek met die hoer aan wist te knopen leek op het eerste gezicht voort te komen uit collegiale gevoelens.

‘Iemand uit Berchem.’ Evangeline Borderline nam uitgebreid de tijd om te zuchten voor zij het spreken hervatte: ‘Hij noemt zijn eigen Tornado. Ik heb hem juist gebeld met een privénummer. Die man is gehandicapt en hij zit zonder vervoer.’

‘Ik kan wel effe rijden als gij wilt,’ zei mijn moeder.

‘Forget about that. We gaan niet helemaal naar Berchem tuffen om op een gehandicapte te gaan zitten. I’m a whore, not the Salvation Army.’

Mijn moeder had daar zichtbaar plezier in en stak een sigaret op.

‘Zo iemand in een rolkar, dat is toch een goede zaak, die komt tenminste niet achter u aan.’

Evangeline Borderline onderdrukte haar glimlach en stond recht, waardoor mijn moeder nu ook kon zien dat de benen van die Amerikaanse langer waren dan de rest van haar lijf.

‘It’s the money, darling. Van zijn ziekenkas gaan wij vanavond niet rijk worden.’

‘Ze zouden beter onze ziekenkas eens in orde maken, in plaats van dat soort vetzakken te onderhouden.’

Evangelines glimlach brak daarop voor het eerst door de barrières van haar spitsvondige lippen.

‘You don’t look sick,’ zei ze.

‘I am sick of the system. But I am a strong woman,’ zei mijn moeder. En dat was dan ook meteen de laatste zin waarvoor zij die avond het Engels zou durven hanteren. De verschijning van Evangeline Borderline moet zij hebben geïnterpreteerd als het zinnebeeld van een onvolwassen, maar vroegwijze vrouw die vanbuiten af gezien geen vat op het leven leek te krijgen, maar het wel van binnenuit verstond. In die paradox moet zij zichzelf hebben herkend.

Evangelines gsm reproduceerde ondertussen een R&B-toontje uit de recente hitlijsten waarvoor zij vermoedelijk vijf of tien euro betaald had via een sms-dienst die duurder was om op te zeggen dan om aan te vragen. Zij nam op en terwijl zij het verhaal in haar telefoon zijdelings aanhoorde, knipoogde zij in de richting van mijn moeder. De manier waarop zij een paar seconden later haar sigarettenrook uitblies, deed irritatie uitschijnen.

‘Amai,’ zei mijn moeder, voor het eerst weer tegen mij, en zonder er rekening mee te houden dat Evangeline haar gewoon kon verstaan, ‘dat wijf is bangelijk. Smijt dat ergens binnen en de boel staat op ontploffen. Dat is een bom gewoon. Ik zie dat direct.’

En dat was zeker niet de eerste keer dat mijn moeder blij gaf van haar diepgaande inzicht in de persoonlijkheid van een wildvreemde. In het leven zelf was zij dan wel meermaals verdwaald, de kaart van andermans ziel kon zij tot op de millimeter doorzien.

‘Listen to this, mijn vent wilt weten of ik er ben. Zeg eens, ben ik er of ben ik er niet?’

‘You’re all over the place,’ zei ik. Mijn moeder schoot daarbij op een goedkopere manier in de lach dan Evangeline. Die laatste keek mij aan met het gespeelde hautain van een schaker die vond dat ik een goeie zet had gedaan, maar het bord nog niet had veroverd.

‘Het is al goed,’ zei Evangeline in haar gsm, ‘kom maar af. Er is hier trouwens vers vlees in de kuip.’

Mijn moeder schoot direct in paniek. ‘Het is mijn verlofdag, van zaterdag op zondag blijft deze beenhouwerij schoon dicht. Ik heb genoeg venten gezien deze week. Ik ben nog altijd niet goed van die zot van daarstraks.’

‘Don’t worry. This guy blew up every single piece of meat in his body with hormones, except for the one he uses to fuck. Daar heeft al jaren geen bloed meer gestroomd.’

En nadat wij nog wat sigaretten hadden gerookt en in de zetel hadden gezeten en nog een halve fles cava hadden geleefd, zou ik in levenden lijve te zien krijgen wat Evangeline daar precies mee bedoelde. Zonder dat de parlofoon eerst van zich liet horen, kwam de figuur die zich zou voorstellen als Kale Patrick ronduit majesteitelijk binnengewandeld, alsof hij een gevolg had, dienders, een chauffeur, zelfs iemand om zijn jas uit te doen.

‘Dames, hoe gaat het met jullie?’ De zinsopbouw en de grammaticale constructies had Kale Patrick duidelijk weten af te kijken van een eersterangs bron inzake Algemeen Nederlands, waarschijnlijk het journaal. Het klankenpalet klonk echter door en door Antwerps. ‘Jongeman,’ zei hij nog, en daarbij schudde hij mij de hand alsof ik een goed betalende,

maar verder onbeduidende klant van hem was. Zijn woorden hadden impact. Alleen Evangeline Borderline liet zich door het hele vertoon niet van de wijs brengen.

‘You been working till now, honey?’ vroeg zij.

‘Ik had daarjuist een optreden in Breda.’

Mijn hoofd draaide op volle toeren en hoewel ik mij als verdwaald voelde in een deel van het universum waar de zwaartekracht zijn werking verloor, leek ik dit te bevatten. De uren die zo’n vent in fitnessclubs doorbracht, de spuiten die hij in zijn gat moest laten zetten, de proteïnepoeders waar hij zichtbaar stijf van stond en de tonnen spaghetti die hij voor de koolhydraten naar binnen moest schrokken: het zou jammer geweest zijn mochten alleen de spiegels van het resultaat van zoveel moeite genieten. Het beeld kwam mij bekend voor van alle andere bodybuilders met wie mijn moeder tot dan toe al had aangepapt en wellicht ook gepoept. Die venten liepen niet alleen maar halfnaakt rond omdat gewone kleren niet langer pasten, maar ook omdat ze gezien wilden worden. Jammer genoeg wisten de meeste stripacts die zij in het weekend opvoerden zo goed als alleen mannelijk cliënteel aan te trekken. De reden voor het feit dat deze man zich helemaal aan de andere kant van onze landsgrens ging uitkleden, lag mogelijks in het feit dat het wandelend kunstwerk werd geplaagd door een zekere schaamte.

Mijn moeders ogen waren vanaf de eerste seconde dat hij in deze living stond op hem gefixeerd. Patricks bovenbenen waren dermate gespierd dat hij bij elke stap die hij zette zijn knieën naar buiten moest duwen om te voorkomen dat het vlees van zijn dijen voortdurend zou schuren. De broek die hij droeg, hield het midden tussen een jogging en een soor-

tement plofding waar sprookjesachtige sultans hun benen in steken. Rond zijn bovenlijf hing een stuk stof gedrapeerd dat mijn moeder daarstraks nog als een 'visnetje' afdeed, maar dat rond het vlees van deze man volkomen gepast leek. Zijn gsm, sigaretten en portemonnee pasten niet in zijn broek. Hij liep er voortdurend mee in zijn handen. In zijn linkerneusgat zat een piercing. Kale Patrick was een beest. Een alfaman. Een oermens op steroïden.

'You want something? You know we can get you anything,' zei de vrouw die naar alle waarschijnlijkheid door deze man in dit appartement was geplaatst.

'Gewoon een glas cava is goed,' zei hij. En daarbij ging zijn aandacht eerder uit naar mijn moeder dan naar zijn vrouw en zijn hoer. Die probeerde ondertussen een nieuwe fles cava open te krijgen en brak daarbij drie van haar fluorescerende plastic nagels. Gelukkig was deze vrouw meer met zichzelf bezig dan met haar omgeving en zag zij niet dat haar pooier een andere vrouw stond aan te gapen.

'En u mevrouw, u bent?' vroeg hij. Op elk woord lag een klemtoon. Hij gedroeg zich naar beleefdheidsregels die in dit deel van de wereld nooit hebben bestaan.

Mijn moeder sprong recht.

'Doe maar gewoon, ik ben Iris.' Zij verbaasde zich erover dat zij ondanks de verhitte bewondering voor het brok lichaamsvreemde hormonen dat hier net was binnengestapt, nog steeds zo'n frank blad op durfde te zetten. Al zaten de paus en de koning braaf in de zetel voor de tv op haar te wachten tot zij thuiskwam, dan nog had zij zichzelf bij binnenkomst even schaamteloos geïntroduceerd.

In de uren die volgden, werden de resterende flessen cava